
Dra. Wendy Hall

**Acte d'investidura com
a doctora *honoris causa***

**02 de març del 2023
18:00 h CET**

Auditori
de l'edifici U del Campus UOC

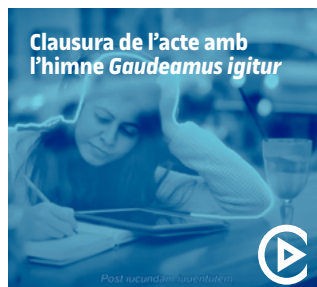
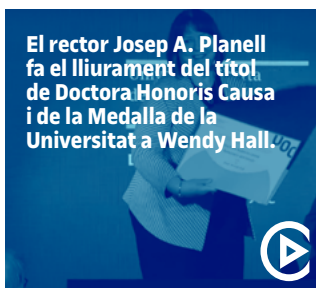
#HonorisCausaUOC
w.uoc.edu/wendy-hall/

Universitat Oberta
de Catalunya

Sumari

U1	Reviu l'acte d'investidura	03
U2	Crònica. Wendy Hall: “La manera en què els governs regulin la intel·ligència artificial determinarà completament el nostre futur”	04
U3	Laudatio de la Dra. Wendy Hall	09
U4	Acord del consell de Direcció de la UOC	20
U5	Parlament del rector, Josep A. Planell	22
U6	Enllaços d'interès	25

Reviu l'acte d'investidura

“La manera en què els governs regulin la intel·ligència artificial determinarà completament el nostre futur”

Wendy Hall.

La UOC investeix doctora *'honoris causa'* Wendy Hall, doctora en Matemàtiques i catedràtica de Ciència Computacional, en reconeixement de la seva trajectòria acadèmica en els àmbits de la intel·ligència artificial, el web semàntic i la ciència del web.

La doctora en Matemàtiques i catedràtica de Ciència Computacional Wendy Hall ha estat investida doctora honoris causa per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) aquest dijous, 2 de març, en reconeixement de la seva trajectòria acadèmica en els àmbits de la intel·ligència artificial, el web semàntic i la ciència del web, i per la seva visió inclusiva de la tecnologia, entesa com un recurs al servei del benestar de les persones, i per ser un referent en la lluita per la igualtat de gènere en la tecnologia i la reducció de la segregació horitzontal en aquest camp. El rector de la UOC, Josep A. Planell, ha presidit una cerimònia en la qual també han participat el director de l'Internet Interdisciplinary Institute (IN3), David Megías, i el director dels Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació, Daniel Riera. L'acte s'ha dut a terme a l'auditori del campus UOC i s'ha pogut seguir en directe per internet.

En el seu discurs, Hall ha repassat la seva trajectòria acadèmica i professional, així com alguns dels reptes que ha hagut d'afrontar. El primer, ha explicat, va ser la desigualtat de gènere: *“jo volia estudiar Medicina, però la directora de la meva escola no em va deixar. Era l'any 1969 i em va dir que la Medicina no era una carrera per a dones”*. Va ser així com va començar una carrera en Matemàtiques, *“el meu talent natural”*, just en el moment en què començava a produir-se el punt àlgid de la revolució informàtica. *“Odiava la informàtica a la universitat”*, ha confessat entre riures, i ha admès que va estudiar programació a contracor. Però, malgrat no haver gaudit mai de programar, ha explicat com, gràcies a haver estudiat un doctorat purament de Matemàtiques, va aprendre a pensar de manera abstracta, una habilitat que més endavant va aplicar a la computació. *“Alguns programadors s'enfoquen massa en el detall i els costa veure el context. Una part de la meva destresa és que hi entenc prou per saber què podem fer avui, però em puc abstraure per comprendre cap a on ens pot conduir demà”*.

Sobre la seva intuïció per poder preveure els camins de la innovació tecnològica, Hall ha explicat com, a partir de la seva experiència amb vídeos educatius del llenguatge de programació Pascal, es va donar, abans que existís el concepte de multimèdia, que es podria arribar a tenir text, imatges, vídeo i so a la pantalla d'un ordinador i interactuar-hi. *“En aquells temps —principis dels anys noranta—, allò era ciència-ficció”*, ha assegurat. Així que, utilitzant els sistemes d'hipermèdia inventats per Ted Nelson, el seu equip i ella van començar a desenvolupar el Microcosm, *“un sistema que, tot i que tenia alguns problemes, era molt millor que el World Wide Web!”*, ha bromejat l'experta. Però, alhora que es desenvolupava Microcosm, Sir Timothy Berners-Lee, —justament investit doctor honoris causa per la UOC l'any 2008— posava en marxa el World Wide Web, un sistema obert, universal i molt més simple que es va enlairar ràpidament. *“Ara convivim amb aquesta decisió, i el fet que sigui obert també és la llavor dels problemes que tenim avui i com els gestionem”*, ha manifestat.

Hall també ha volgut fer un apunt sobre la interdisciplinarietat, un dels pilars de la seva feina: *“Quan ets una acadèmica i comences una cosa nova, no hi ha revistes científiques ni conferències on publicar o anar a exposar, les has de crear de zero. És per això que ens diuen pioners”*, ha explicat, i ha destacat el risc de tot plegat. També s’ha referit als comentaris que li feien els seus professors a la Universitat de Southampton (Regne Unit), quan li asseguraven que no tindria cap futur com a enginyera informàtica *“si no deixava de jugar amb els vídeos”*. *“Ha estat un camí difícil”*, s’ha sincerat.

Els darrers temps, i després d’una trucada el 2017 per part del Govern britànic, s’ha dedicat a treballar en temes relacionats amb la intel·ligència artificial. *“Estic entusiasmada amb el document de regulació de la IA que sortirà aquest mes. Veurem com es relaciona amb la Llei d’intel·ligència artificial desenvolupada per la Unió Europea. Ambdues tenen coses bones i coses dolentes”*, ha valorat. Hall s’ha declarat encara una apassionada de tots aquests temes i ha conclòs el seu discurs amb una mirada cap al futur. Coincidint amb els cinquanta anys d’internet que es compliran el 2024, la professora ha assenyalat que hem de pensar en els propers cinquanta anys. *“El futur d’internet i el futur del món amb la intel·ligència artificial estan completament entrelaçats”*, ha assegurat, i ha apuntat que les seves reflexions sobre la geopolítica d’internet també són vàlides quan ens referim a la IA. *“La manera en què els governs regulin la intel·ligència artificial determinarà completament el nostre futur, i aquesta regulació serà molt diferent de la dels Estats Units, Europa, la Xina i altres nacions emergents”*. Per últim, Hall ha remarcat que *“necessitem desesperadament la diversitat. Ens calen habilitats i coneixements interdisciplinaris, i aquestes són dues de les coses que veig que floreixen aquí, a la UOC”*.

Passió, coneixement i lideratge

El director dels Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació (EIMT), Daniel Riera, ha estat l'encarregat de dur a terme la primera laudatio de la cerimònia, en la qual ha presentat la trajectòria i els mèrits de Hall. El professor ha citat un estudi del Fòrum Econòmic Mundial que calcula que l'any 2133 la bretxa en les vocacions tecnològiques entre dones i homes desapareixerà. Encara calen 110 anys, segons aquest organisme, per assolir la igualtat, però per arribar a tenir més diversitat en l'entorn de la computació, ha dit Riera, *"necessitem referents com la professora Wendy Hall"*. Quina és la recepta per convertir-se en un exemple a seguir en matèria acadèmica? *"En primer lloc, cal una motivació elevada al nivell de passió"*, ha assenyalat Riera, que ha explicat com Hall es va convertir en una apassionada de la computació quan es va adonar, als anys vuitanta i abans que internet fos d'ús majoritari, de tot el seu potencial. *"El segon ingredient és el coneixement"*, ha apuntat el professor, i ha destacat la llicenciatura i el doctorat de Matemàtiques, a més d'un màster d'Informàtica, com els fonaments de la carrera de la professora Wendy Hall. *"La tercera clau és el lideratge"*, ha conclòs el director dels EIMT, i ha citat alguns dels projectes més importants que Hall ha liderat: actualment és catedràtica de Ciència Computacional, vicerectora adjunta de Compromís Internacional de la Universitat de Southampton, directora executiva del Web Science Institute i directora gerent del Web Science Trust.

L'acte ha continuat amb una segona laudatio, pronunciada pel director de l'Internet Interdisciplinary Institute (IN3), David Megías, que s'ha centrat a ressaltar algunes de les contribucions més rellevants de la professora Hall a la ciència en general i a la computació en particular. Megías ha destacat com la investigació interdisciplinària *"és essencial per afrontar els principals reptes del nostre temps"*, com ara les qüestions mundials relacionades amb la salut, l'energia i el medi ambient. *"Aquests reptes són*

massa complexos i massa urgents per ser considerats en l'àmbit d'una sola disciplina”, ha dit, i ha destacat que l’habilitat per treballar de manera interdisciplinària que té la professora Hall és mereixedora d’un gran elogi, ja que gràcies a ella “forja nous camins i aprofita diverses perspectives per aconseguir avenços pioners en la investigació i la innovació”.

Recollint el fil de les laudatios, i seguint la trajectòria de Hall, el rector de la UOC, Josep A. Planell, s’ha referit en les seves paraules de clausura de l’acte a tres trets que, al seu parer, caracteritzen i caracteritzaran la bona recerca. “*En primer lloc, l’assumpció que la xarxa, entesa com les relacions entre nodes de creació, generació, difusió i intercanvi de coneixement, té un efecte multiplicador del coneixement*”. En segon lloc, ha continuat el rector, “*voldria destacar la necessitat d’aprendre: no per les respostes d’avui, sinó per les preguntes de demà*”, i ha citat les paraules del filòsof escocès Alasdair MacIntyre, que va establir que l’educació s’ha de projectar al futur i s’ha de valorar en funció del seu impacte posterior. El tercer i darrer tret, ha conclòs Planell, serà “*incorporar una mirada política*” que es compromet amb “*un món digital més democràtic, segur i obert, per així treballar per al progrés, l’equitat i la capacitat*”.

Crònica publicada a UOC News

Laudatio de la Dra. Wendy Hall

Dr. Daniel Riera, director dels Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació, fa la primera part de la laudatio de la Dra. Wendy Hall

Rector Planell, *Professor Dame Hall*, col·legues, amics.

“Al principi del futur hi havia dues dones: Mary Shelley i Ada Lovelace.” Així comença el llibre *12 Bytes: How Artificial Intelligence Will Change The Way We Live And Love*, de Jeanette Winterson, una de les meves escriptores preferides. Ada Lovelace, nascuda el 1815, avui és un referent per a moltes joves que participaran en el disseny del present i el futur. Els referents són crucials per canviar el món, però només unes poques persones es converteixen en referents. Avui tenim la sort que ens n’acompanyi una. La *Professor Dame Wendy Hall* és, per a molts de nosaltres, el camí que cal seguir. La història la inclourà en la llista exclusiva de persones que no sols han construït un món nou i millor, sinó que també han inspirat a altres per fer-ho.

Segons el Fòrum Econòmic Mundial, el 2133 desapareixerà la bretxa en les vocacions tecnològiques entre homes i dones. Sí, he dit el 2133. Les proves científiques que han trobat grups de recerca

com GenTIC, el grup de l'IN3, descriuen una llista de raons per les quals les nenes de nou o deu anys decideixen no dedicar-se a carreres científicotecnològiques. Tenen les habilitats, les competències i la vocació necessàries per dedicar-se a aquests camps, però finalment canvien d'opinió.

La professora Hall ja és un referent que pot ajudar aquestes joves a perseverar en els seus somnis, igual que les meves companyes dels Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació de la UOC. Permetin-me donar-los les gràcies per superar totes les dificultats i ésser una part essencial del nostre equip.

La professora Hall ha mostrat sovint preocupació sobre aquest tema i insisteix en la importància de motivar les joves amb visions de les meravelloses professions que poden tenir i com poden ajudar la societat dedicant-se a la informàtica o les TI. I afegeix: actualment “els sistemes i solucions digitals estan dissenyats per una petita part de les persones del planeta, quan són per a tothom. És molt important tenir diversitat de mà d'obra en aquest camp”.

Per aconseguir aquesta diversitat en la informàtica i aconseguir l'equitat, necessitem referents com la professora Wendy Hall. Però com s'esdevé que algú esdevingui un referent acadèmic? Hi ha una fórmula màgica? Quins són els ingredients secrets? Soc molt mal cuiner, però els intentaré endevinar.

En primer lloc, es necessita motivació, encara que no una motivació normal. Una motivació elevada a la categoria de passió. Fa algunes setmanes vam tenir la sort de tenir, en aquest mateix edifici, el professor Kazuhiko Nishi. Va ser el creador dels ordinadors MSX als anys vuitanta. Molts ens vam enamorar de la

informàtica gràcies a un d'aquests ordinadors. En el cas de la professora Hall, com que va néixer a Londres, va començar a interessar-se en la programació en provar un Commodore PET, que era més habitual al Regne Unit. Va aprendre tota sola l'antic BASIC, un llenguatge de programació codissenyat per la religiosa catòlica estatunidenca Mary Kenneth Keller. Fins a aquest moment, a la professora Hall no l'apassionava la informàtica. Però es va adonar de les possibilitats dels ordinadors en l'educació, sobretot quan es va fer evident que es podria interactuar amb gràfics, fotos, àudio i vídeo i tot. Aquesta va ser una llavor que no va parar de créixer i que, si no m'erro, continua creixent, això espero.

El segon ingredient és el coneixement. Una llicenciatura, un doctorat en matemàtiques i un màster en informàtica són els fonaments de la carrera de la professora Hall. Amb aquesta sòlida base científica i tècnica, i amb una sensibilitat especial a l'hora de fer servir la tecnologia per connectar i millorar la vida de les persones, ha enderrocat molts murs. Com explicarà el meu col·lega David més endavant, Hall no ha limitat la seva recerca i divulgació a un sol àmbit, sinó que ha contribuït a la creació de coneixement en àrees com les matemàtiques, la intel·ligència artificial, el web, la hipermèdia o l'ètica i la intel·ligència artificial. Ha supervisat més de quaranta tesis doctorals, liderat nombrosos projectes de recerca i publicat més de 400 articles científics.

El tercer ingredient és el lideratge. La llista de projectes dirigits per Hall és molt llarga, o sigui que permeteu-ne que n'esmenti només alguns. És professora de Ciències Informàtiques i vicerectora de Compromís Internacional de la Universitat de Southampton. També és directora executiva del Web Science Institute i directora gerent del Web Science Trust, que va fundar

el 2006 juntament amb el seu col·lega i doctor *honoris causa*, també per la UOC, Sir Tim Berners-Lee. És presidenta de l'Institut Ada Lovelace, del grup assessor d'educació del British Council i del grup assessor de TSI de la Comissió Europea. A més, ha estat presidenta de la British Computer Society i de l'Association for Computing Machinery, que és l'associació mundial de científics informàtics.

El quart ingredient és l'altruisme. La professora Hall ha demostrat el seu de maneres diverses. La seva voluntat de col·laborar amb tanta gent en tants projectes i camps diferents és admirable. A més, ha acceptat diverses peticions per ser assessora experta en intel·ligència artificial i ètica. El govern britànic té molta sort de comptar amb l'ajuda de la professora Hall, i, per descomptat, nosaltres també ens sentim molt agraïts per la seva participació en la Comissió Científica de Recerca de la UOC. I, com ja s'ha dit, no podem oblidar la seva insistència en l'ús de la tecnologia, ja sigui la intel·ligència artificial, la ciència de dades, el web o el multimèdia per millorar la vida de la gent. Les seves recerques se centren en qüestions que ens preocupen a tots, com el futur del web i d'internet, i temes d'actualitat, com la governança d'internet, la ciberseguretat, la privacitat i la confiança. També implementa sistemes d'aprenentatge automàtic sòlids i interpretables, codirigits per dades i coneixement, i està en procés de fundació d'una plataforma col·laborativa per al desenvolupament de sistemes autònoms socialment beneficiosos.

I l'últim ingredient de la meua llista són els reconeixements. Un cop més, hauré de triar, perquè la llista és molt llarga. La professora Hall ha estat considerada en diverses ocasions una altra ocasió segur que de les dones més poderoses i influents del Regne Unit i del món, i ha rebut diversos premis i reconeixements,

entre els quals hi ha el premi Suffrage Science del London Institute of Medical Sciences, una beca distingida de la British Computer Society, el premi Outstanding Contribution de l'ACM, l'Association for Computing Machinery, i el premi Engineering the Future d'AI-CUBE. I per tancar aquesta resumidíssima llista de reconeixements, va ser nomenada *regius professor* de Ciències Informàtiques en la Universitat de Southampton i, finalment, nomenada Dama Comandant de l'Ordre de l'Imperi Britànic per Sa Majestat la Reina. Hall ha rebut títols honorífics de fins a setze universitats de prestigi, disset a partir d'avui. Ha donat nombroses xerrades i discursos d'obertura en congressos i reunions nacionals i internacionals, i ha parlat a la Royal Society d'Edimburg i a la Royal Philosophical Society de Glasgow, entre altres.

Com veuen, igual que el referent d'Ada Lovelace continua present a les escoles dos segles després, el de Wendy Hall ho estarà el 2133. Així, per fer-se una idea de la importància de la professora Hall en el camp de la informàtica, el més fàcil és projectar fins als nostres dies la importància d'algú com Lovelace.

Permetin-me acabar amb un comentari personal. La meua filla de quatre anys es diu Ada, per Ada Lovelace. Pot ser que si hagués nascut en el segle XXII li hauríem posat Wendy.

Moltes gràcies.

Dr. Daniel Riera,
director dels Estudis d'Informàtica,
Multimèdia i Telecomunicació de la UOC

Dr. David Megías, director de l'Internet Interdisciplinary Institute, conclou la laudatio de la Dra. Wendy Hall

Moltes gràcies, Daniel, per la brillant descripció que has fet dels impressionants assoliments de la *Professor Dame* Wendy Hall en el camp de la ciència i la informàtica.

Ara destacaré les aportacions més rellevants que la professora Hall ha donat a la ciència en general i a la informàtica en particular. Durant la seva carrera, Hall ha demostrat una extraordinària capacitat d'anticipar-se i abordar nous problemes i reptes, des del desenvolupament del World Wide Web i el web semàntic, fins al disseny de sistemes intel·ligents i l'estudi de l'impacte social de la tecnologia. El seu pensament visionari i la seva recerca innovadora han ampliat els límits del que es pot fer en el camp de les ciències informàtiques.

La professora Hall centra principalment en l'estudi del World Wide Web com a sistema sociotècnic explorant com el web i els seus usuaris influeixen en la societat i com la societat determina el desenvolupament del web. Adoptant un enfocament

interdisciplinari de l'estudi del web, la professora Hall mira de comprendre més bé les complexes interaccions entre la tecnologia, les persones i la societat.

Ara em remuntaré al 2006, quan Sir Tim Berners-Lee, la professora Hall i altres col·legues van publicar una de les obres més rellevants i seminals del nostre temps, titulada "Un marc per la ciència del web". Els llegiré un fragment de la introducció d'aquest treball.

El web ha de ser estudiada, compresa i dissenyada. A una escala micro, el web és una infraestructura de llenguatges i protocols artificials; és una obra d'enginyeria. Però la filosofia d'enllaços que regeix el web i l'ús que se'n fa en la comunicació donen lloc a propietats emergents a una escala macro. I, per descomptat, l'ús del web en la comunicació forma part d'un sistema d'interacció humana més ampli, regit per convencions i lleis. Els diferents àmbits en què la tecnologia del web interactua amb la societat impliquen que la interdisciplinarietat és un requisit de la ciència del web. Aquest pla de recerca interdisciplinària, capaç d'impulsar el desenvolupament del web de manera social i científicament útil, encara no és visible i ha de ser creat.

Aquesta només és una de les moltes referències a la interdisciplinarietat que apareixen en l'obra de la professora Hall. Aquí, en la nostra universitat, la interdisciplinarietat sempre ha estat un dels nostres principis fonamentals. L'Internet Interdisciplinary Institute, fundat pel professor Manuel Castells el 1999, és un dels primers exemples de la importància de la interdisciplinarietat en la UOC. Fa poc, 25 anys després de la creació de l'IN3, hem inaugurat el Hub Interdisciplinari de Recerca i Innovació de la UOC amb l'objectiu de fomentar la col·laboració entre investigadors i equips amb coneixements tan diversos com les ciències socials, l'enginyeria informàtica, les arts digitals, l'educació o la salut, entre altres.

Durant la inauguració oficial d'aquest *hub*, el rector de la Universitat, el professor Planell, va dir que “en aquest nou espai potenciarem una recerca interdisciplinària fronterera d'excel·lència per aportar solucions en tres àrees clau en què tenim una reconeguda experiència: aprenentatge en línia, salut digital i societat en xarxa. Volem que la recerca continuï essent essencial en la nostra universitat durant els pròxims 25 anys”. És clar quina és la base d'alguns dels pilars de la recerca a la UOC. Hi ha un clar inici en els començaments de la ciència del web que avança pas a pas, baula a baula, fins a l'actual Hub Interdisciplinari de la UOC. És pertinent recordar una citació molt famosa atribuïda a Sir Isaac Newton: “Si hi he vist més enllà, ha estat perquè he pujat a les espatlles de gegants”. Si nosaltres, la comunitat investigadora de la UOC, podem aportar nous coneixements en àmbits com l'aprenentatge en línia, la salut digital i la societat en xarxa, és perquè estem pujats a coll de gegants com la *Professor Dame Wendy Hall*.

Permetin-me afegir unes paraules sobre la rellevància de la interdisciplinarietat i per què és essencial en la recerca.

Primer, la recerca interdisciplinària és crucial per resoldre problemes que requereixen perspectives, enfocaments i coneixements diversos. Aquests problemes complexos solen ser multidimensionals i no poden ser abordats per una sola disciplina. Per exemple, el canvi climàtic és un tema complex que requereix coneixements de les ciències mediambientals, la física, l'economia i les ciències socials.

Segon, la recerca interdisciplinària també ajuda a trencar fronteres i sitges disciplinàries que poden limitar la creativitat i la innovació. Quan investigadors de camps diferents col·laboren, conjunquen diferents formes de pensar, de resoldre problemes

i de comunicar-se, la qual cosa pot generar idees noves i innovadores. Treballant junts, els investigadors també poden aprendre els uns dels altres i comprendre millor la seva disciplina i les seves connexions amb altres camps.

Tercer, la recerca interdisciplinària és essencial per afrontar els grans reptes del nostre temps, com la salut mundial, l'energia i el medi ambient. Aquests reptes són massa complexos i urgents per ser considerats en l'àmbit d'una sola disciplina. La recerca interdisciplinària aplega els millors cervells de diferents camps per treballar per arribar a objectius i solucions comuns. Ens permet aprofitar tota la gamma de coneixements i experiències del món acadèmic i d'altres àmbits, i col·laborar amb diverses parts interessades, com els responsables polítics, la indústria i els ciutadans, per aconseguir l'impacte més significatiu.

Però la interdisciplinarietat també planteja dificultats. Un article publicat a *Nature* el 2015 descriu una aventura interdisciplinària de gran èxit a Melbourne, Austràlia, que va congrega investigadors de ciències socials i enginyeria biofísica. Un paràgraf diu el següent:

Hem vist com els investigadors biofísics acusaven els científics socials de falta de rigor i de dedicar massa temps a conceptualitzar problemes sense explorar ni oferir solucions. I a l'inrevés, els científics socials se sentien sovint frustrats perquè els investigadors biofísics se centraven massa en les solucions i ignoraven de manera reduccionista les implicacions socials més àmplies del seu enfocament proposat.

Segur que qui ha participat en una recerca interdisciplinària que reuneixi enginyeria, ciències socials i humanitats s'hi sentirà

identificat, amb aquesta experiència australiana.

I aquí és on la professora Hall ha destacat durant la seva reeixida carrera. En crear un entorn de col·laboració i integració que basteix ponts entre camps aparentment dispars, el seu lideratge visionari i la seva experiència han permès que diversos equips treballin junts a la perfecció, aprofitant el talent i el saber de cada disciplina per aconseguir resultats realment innovadors i impactants. La dedicació de la professora Hall a la recerca interdisciplinària és un exemple per als qui busquen trencar fronteres i obrir nous camins en la seva activitat.

Ara destacaré algunes de les aportacions de la professora Hall a altres qüestions d'actualitat. Gaudeix d'un ampli reconeixement pel seu treball en el camp del web semàntic, que és una visió del futur del web en què la informació no es presenta només com a text i gràfics, sinó que també és llegible per màquines i interoperable. L'objectiu del web semàntic és fer que els ordinadors comprenguin el significat dels continguts del web cosa que permet integrar i utilitzar automàticament dades de diferents fonts.

La professora Hall ha treballat en diversos projectes relacionats amb el web semàntic, com el desenvolupament del Web Ontology Language i la Semantic Web Science Association, que promou la recerca i l'educació en aquest camp. Si bé la recerca de la professora Hall se centra principalment en l'estudi del web com a entitat, també investiga activament altres camps, com la intel·ligència artificial i la ciència de dades. Com a investigadora i professional, Hall està molt interessada en el futur d'internet.

El seu treball pretén aportar llum a les relacions complexes i canviants entre la tecnologia, les persones i la societat, i mostra un compromís dedicat a explorar les implicacions ètiques i socials del desenvolupament tecnològic, incloent-hi, com ha dit en Daniel, la governança d'internet, la ciberseguretat, la privacitat i la confiança, amb la finalitat de desenvolupar tecnologies més ètiques, responsables i sostenibles.

Amb gran admiració agraïm a la professora Hall les seves extraordinàries aportacions en els camps de la informàtica i la ciència. El seu pensament visionari, la seva recerca pionera i el seu dedicat compromís amb un desenvolupament tecnològic ètic han inspirat a innombrables investigadors i professionals, i la defensa que ha fet de la diversitat i la inclusió en aquests camps ha tingut un impacte perdurable.

El llegat de Hall continuarà influint i inspirant la pròxima generació d'investigadors i innovadors, i ens sentim honrats d'haver pogut aprendre del seu excepcional lideratge i experiència.

Moltes gràcies.

Dr. David Megías,
director de l'Internet Interdisciplinary Institute

Acord del Consell de Direcció

04

Acord del Consell de Direcció de la UOC de data 23 de març de 2020 —2020—, pel qual s'atorga el títol de doctora *honoris causa* a la doctora Wendy Hall.

Vista la proposta efectuada per la direcció dels Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació; vist el Reglament d'honors i distincions de la Universitat, i un cop examinada i avaluada la documentació corresponent, el Consell de Direcció, actuant per delegació del Consell de Govern, acorda atorgar el títol de doctora *honoris causa* per la Universitat Oberta de Catalunya a la professora Wendy Hall pels mèrits que es detallen a continuació.

Per la seva excel·lència acadèmica contrastada en els camps de la intel·ligència artificial, el web semàntic i la ciència del web, àrea creada per ella mateixa, àmbits, tots ells, en els quals ha estat pionera amb les seves valuoses contribucions als sistemes multiagent, els sistemes intel·ligents i les tecnologies multi- i hipermèdia, fins i tot abans de la creació del World Wide Web.

Per la seva visió inclusiva de la tecnologia, amb un fort èmfasi en la interdisciplinarietat i la cooperació necessària entre àmbits de coneixement.

Pel seu valor humà, visible en la seva aposta per utilitzar la tecnologia, i més concretament el web, en benefici de les persones.

Per ser referent i líder en la lluita per la igualtat de gènere en la tecnologia i per la reducció de la segregació horitzontal en aquest àmbit.

Barcelona, 23 de març de 2020.

Pere Fabra,
secretari General de la UOC

Parlament del rector, Josep A. Planell

05

Professor Dame Wendy Hall, I will do it in Catalan. Directors, padrins, rectora, vicerectors, vicerector, professores, professors, síndica, amigues i amics.

La distància que separa una ocurrència esbojarrada d'una bona idea pot ser molt subtil. Sovint el seu èxit o fracàs depèn de les condicions donades, ja que aquestes poden determinar si allò que s'intueix en potència esdevé realitat. La creació de la UOC, ara fa 27 anys, va ser una idea feliç perquè va ser una idea puntual. Com sabem, la puntualitat implica arribar en el moment just. No val avançar-se ni endarrerir-se, sinó ser-hi a temps, ser precís. Perquè quan la sincronia entre idea i context es dona, el temps s'accelera i el paradigma canvia. I això és una revolució. En el cas de l'educació *online*, internet —una internet encara a les beceroles— va permetre transformar la relació entre estudiant i professor, va facilitar la superació de barreres de tota mena per accedir a l'educació superior i va convertir en present la formació al llarg de la vida.

Aquesta revolució educativa va beneficiar-se d'unes condicions donades en què, entre d'altres, la nostra nova *honoris causa* va tenir un paper cabdal. Com han glossat a bastament els professors Riera i Megías, la doctora Wendy Hall ha seguit sent puntual i crucial amb una recerca que ha fet avançar les fronteres de la computació i de la intel·ligència artificial, i alhora ha estat present i decisiva en els diferents debats entorn el món digital, tant des del punt de vista tecnològic com des del de les seves repercussions socials. Conscient que si aquestes eines tan poderoses han de canviar el món —i, de fet, l'estan canviant—, paga la pena esforçar-nos perquè el canvi vagi a millor. D'aquí la importància d'obrir la tecnologia a tothom, de potenciar-ne l'ús en favor de l'equitat i de conjurar-nos per no deixar ningú enrere. En paraules de la nostra convidada, i cito: “Si no disposes d'una força de treball diversa, hi ha més possibilitats de reproduir biaixos i que no funcioni per a grans sectors de la població”. Al fil d'aquesta reflexió de la doctora Hall i de la seva trajectòria, m'agradaria reflexionar —encara que sigui breument— sobre tres trets que, al meu parer, caracteritzen i caracteritzaran la bona recerca, que és el mateix que dir la universitat de demà.

En primer lloc, l'assumpció que la xarxa té un efecte multiplicador del coneixement. La xarxa entesa com les relacions entre nodes de creació, generació, difusió i intercanvi de coneixement en el sentit més ampli (d'hospitals a universitats, de l'administració i les empreses als professionals). La xarxa entesa com a malla definida per la tecnologia quan aquesta es posa al servei d'una ciència oberta i d'un intercanvi en condicions d'igualtat. I la xarxa entesa com aquell vincle, no sempre visible, però que, com l'efecte papallona, provoca que arran d'unes recerques pioneres, a cavall dels Estats Units i la Gran Bretanya, avui puguem celebrar els 25 anys de la creació dels nostres Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació.

Parlament del rector, Josep A. Planell

En segon lloc, voldria destacar la necessitat d'aprendre: no per les respostes d'avui, sinó per les preguntes de demà. Com va escriure el filòsof escocès a Alasdair MacIntyre, l'educació s'ha de projectar al futur i s'ha de valorar en funció del seu impacte posterior. Ell ho exemplificava dient que allò rellevant no eren les notes obtingudes, sinó els llibres que aquests graduats llegirien en 5, 10 o 20 anys. Si substituïm els llibres de la citació i els actualitzem per *feines, competències, preguntes, tecnologies*, etc., s'entendrà molt millor.

I, en tercer i darrer lloc, vull incorporar una mirada política. Una mirada política que es comprometi amb un món digital més democràtic, segur i obert per així treballar per al procés i la capacitat. Una mirada política que aposti per una ciència oberta, interdisciplinària i humanista per així —i en benefici de la majoria— incorporar tot el talent possible. I aquí cal fer menció específica del talent femení. Ho defineix molt millor que jo la nostra futura rectora en un text encara inèdit en què demana: “Una ciència que es posa al servei dels reptes globals fent de la seva complexitat una virtut. I una ciència que, en incloure la dona com a subjecte, objecte i verb científic, garanteix la globalitat de les seves aportacions”. Oi que sí? I acabo. *Xarxa, futur, femení*. Tres substantius que defineixen la trajectòria de la nostra *honoris causa*. Com a referent en la promoció del talent femení en les STEM. Com a activista per a un web més democràtic, segur i obert, i com a impulsora d'un món digital especialment sensible a l'humanisme. *Xarxa, futur, femení*. Tres mots que projecten un horitzó de progrés. Tres característiques que substancien la UOC. Tres elements que ens permetran identificar les bones idees, les idees puntuals, les idees precises, les idees transformadores.

Doctora Hall, moltes gràcies per acceptar formar part de la nostra comunitat universitària. Moltes gràcies per acompanyar-nos.

Josep A. Planell,
rector de la UOC

[Web de l'acte](#)

[Crònica de l'acte d'investidura](#)

[Biblioguia sobre Wendy Hall](#)

[Àlbum Flickr amb imatges de l'acte](#)

FORMAR TRANS- FORMAR

Barcelona
Bogotà
Ciutat de Mèxic
Madrid
Palma
Sevilla
València

Seu central
Av. del Tibidabo, 39-43
08035 Barcelona
(+34) 932 532 300

Totes les seus a
seus.uoc.edu

uoc.edu

 @UOCuniversitat
 @UOCrespon

 UOC
 UOC.universitat